29/11/2019

Έκκληση για ενότητα από 4 Μητροπολίτες

/ Επικαιρότητα

Την σύγκληση Πανορθοδόξου Συνόδου για το θέμα που έχει ανακύψει αναφορικά με την χορήγηση Αυτοκεφαλίας στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας ζητούν με πολυσέλιδη επιστολή τους οι Σεβ. Μητροπολίτες Δρυινουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης κ. Ανδρέας, Πειραιώς κ. Σεραφείμ, Κυθήρων και Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ, Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμάς,

Η επιστολή απευθύνεται προς την Α.Θ.Π τον Οικουμενικό Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίο και τους Προκαθημένους των Ορθοδόξων Εκκλησιών και αναφέρεται στους λόγους για τους οποίους προχώρησαν στην ανάληψη της εν λόγω πρωτοβουλίας.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

+ Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτσης ΑΝΔΡΕΑΣ

+ Μητροπολίτης Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ

+ Μητροπολίτης Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

+ Μητροπολίτης Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας ΚΟΣΜΑΣ

Πρός τόν

Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην

κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ καί

τούς Μακαριωτάτους Προκαθημένους

τῶν κατά τόπους Ἁγιωτάτων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν

Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. ΘΕΟΔΩΡΟΝ

Ἀντιοχείας καί πάσης Ἀνατολῆς κ.κ. ΙΩΑΝΝΗΝ

Ἱεροσολύμων καί πάσης Παλαιστίνης κ.κ. ΘΕΟΦΙΛΟΝ

Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας κ.κ. ΚΥΡΙΛΛΟΝ

Βελιγραδίου καί πάσης Σερβίας κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΝ

Βουκουρεστίου καί πάσης Ρουμανίας κ.κ. ΔΑΝΙΗΛ

Σόφιας καί πάσης Βουλγαρίας κ.κ. ΝΕΟΦΥΤΟΝ

Τυφλίδος καί πάσης Γεωργίας κ.κ. ΗΛΙΑΝ

Ν. Ἰουστινιανῆς καί πάσης Κύπρου κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ

Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΝ

Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας κ.κ. ΣΑΒΒΑΝ

Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ.κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ

Πρέσοβ καί πάσης Τσεχίας καί Σλοβακίας κ.κ. ΡΑΣΤΙΣΛΑΒ

Εἰς τάς Ε Δ Ρ Α Σ Αὐτῶν

Τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 2019

Παναγιώτατε καί Μακαριώτατοι ἅγιοι Προκαθήμενοι,

Ὡς διαποιμαίνοντες Ἱερᾶς Μητροπόλεις τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί συνεπῶς ὡς μέλη τῆς ὁποτεδήποτε συγκληθησομένης Πανορθοδόξου Συνόδου πάνυ εὐλαβῶς καί ἐν βαθείᾳ συνειδήσει τῆς ἐπισκοπικῆς ἡμῶν εὐθύνης προαγόμεθα ὅπως ἀπευθυνθῶμεν εἰς Ὑμᾶς, τούς πεπνυμένους Προκαθημένους τῶν Ἁγιωτάτων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τούς οἰακοστροφοῦντας Αὐτάς, μετά τῶν περί Ὑμᾶς Ἱερῶν Συνόδων, ἀναφέροντες Ὑμῖν εὐσεβάστως τά κάτωθι:

1. Ἡ ἀπόλυτος ἐνώπιον Θεοῦ εὐθύνη τῶν Ἐπισκόπων καί τῶν Πρεσβυτέρων τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ διατήρησις καί ἡ μή διασάλευσις ἐπ’ οὐδενί τῆς κανονικῆς, ἐκκλησιολογικῆς καί λειτουργικῆς ἑνότητός Της, ἀξίας ὑπερτάτης κατά τήν Ἀρχιερατικήν Προσευχήν τοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας Κυρίου, δεηθέντος· «Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς» (Ἰω. 17,11).

Αὐτή ὅμως ἡ ἑνότης ὁρίζεται ἀπό τόν σαφῆ προσδιορισμόν τοῦ Κυρίου, «καθώς ἡμεῖς», ὁ ὁποῖος σημαίνει ὅτι πρότυπον αὐτῆς τῆς ἑνότητος εἶναι ὁ Τριαδικός Θεός.

Ὅπως ἡνωμένα καί ὁμοούσια εἶναι τά τρία πρόσωπα τοῦ Παναγίου Θεοῦ ἐν ἀπολύτῳ ἀληθείᾳ, δικαιοσύνῃ καί ἀφάτῳ ἀγάπῃ ὀφείλομεν νά διατηρῶμεν τήν ἑνότητα τῆς πίστεως «ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. 4,3).

Ὁ σύγχρονος ὁμολογητής τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν Ὀρθοδόξου Πίστεως, ὁσιακῶς τελειωθείς ἐν τῇ ὁμοδόξῳ χώρᾳ τῆς Σερβίας κατά τόν παρελθόντα 20ον αἰῶνα Ἅγιος Ἰουστῖνος (Πόποβιτς), εἰς τό ἐμπνευσμένον καί ἐμπεριστατωμένον Ὑπόμνημα αὐτοῦ πρός τήν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Σερβικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας (Ἀθῆναι 1977), «περί τήν μελετωμένην “Μεγάλην Σύνοδον” τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας γράφει μεταξύ ἄλλων καί τά ἑξῆς βαθυστόχαστα καί ἀξιοπρόσεκτα (σελ. 10-11, 19): «Τυγχάνει ἀναμφισβήτητον ἱστορικόν γεγονός, ὅτι αἱ γιαι καί θεοσύλλεκτοι Σύνοδοι τῶν Ἁγίων καί θεοφόρων Πατέρων εἶχον πάντοτε ἐνώπιόν των ἕν συγκεκριμένον πρόβλημα, τό πολύ δέ δύο ἤ τρία προβλήματα, τεθειμένα ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τῶν μεγάλων αἱρέσεων καί σχισμάτων καί γενικῶς ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διέστρεφον τήν ὀρθήν πίστιν, ἔσχιζον καί διέσπων τήν

ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας καί ἔθετον εἰς σοβαρόν κίνδυνον τήν σωτηρίαν τῶν πιστῶν, τήν σωτηρίαν τοῦ εὐσεβοῦς καί περιουσίου λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί ὁλοκλήρου τῆς κτίσεως. Διά τοῦτο αἱ Ἅγιαι Οἰκουμενικαί Σύνοδοι, ὅπως ὅλοι γνωρίζομεν, εἶχον πάντοτε χριστολογικόν, σωτηριολογικόν, ἐκκλησιολογικόν χαρακτῆρα, τό δέ γεγονός τοῦτο σημαίνει, ὅτι τό κεντρικόν των θέμα καί τό κύριον εὐ-αγγέλιόν των ἦτο πάντοτε: ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός καί ἡ ἐν Αὐτῷ σωτηρία μας, ἡ ἐν Αὐτῷ θέωσίς μας.

Ναί, μάλιστα: Αὐτός-ὁ Μονογενής καί Ὁμοούσιος τῷ Θεῷ Πατρί Υἱός Ἀγαπητός, ὁ σαρκωθείς καί ἐνανθρωπήσας δι' ἡμᾶς καί διά τήν ἡμετέραν σωτηρίαν, Αὐτός-ὅλος ἐν τῷ Σώματι τῆς Ἐκκλησίας, Αὐτός-ἡ αἰωνία θεία Κεφαλή τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, Αὐτός – ὅλος παρών ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Αὐτοῦ διά τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί διά τῆς ὀρθῆς = ὀρθόδοξου εἰς Αὐτόν πίστεως· Αὐτός, καί μετ' Αὐτοῦ ὅλον τό θεανθρώπινον ἔργον Αὐτοῦ, ἡ θεανθρωπίνη Οἰκονομία Αὐτοῦ, ἡ θεανθρωπίνη Ἐκκλησία Αὐτοῦ, διά τήν σωτηρίαν και θέωσιν τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου...

Ἡ ἱστορική πεῖρα καί μακραίων πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας μαρτυρεῖ εἰς ἡμᾶς τό ἑξῆς: ὁσάκις ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἐπί τοῦ σταυροῦ, ἐκαλεῖτο ἕκαστον μέλος της νά μαρτυρήσῃ -καί μέχρις αἵματος, ἐφ' ὅσον ἐχρειάζετο- τήν ὅλην καί καθολικήν Ἀλήθειάν της, καί οὐχί νά συζητῇ μερικά ἐπινοηθέντα θέματα, ἤ νά λύῃ ψευδεῖ τῷ τρόπῳ τά οὐσιαστικά προβλήματα, ἤ νά θέλῃ εἰς καταστάσεις θολάς καί διά τούς ἄλλους δεσμευτικάς νά ἐπιτύχῃ τήν πραγματοποίησιν τῶν φιλοδοξιῶν του.

Ἴσως πρέπει νά ὑπενθυμίσωμεν σήμερον καί νά κατανοήσωμεν, σύν τοῖς ἄλλοις, τό ἑξῆς γεγονός: κατά τήν ἐποχήν τῶν διωγμῶν τῆς Ἐκκλησίας δέν ἐγίνοντο Οἰκουμενικαί Σύνοδοι, χωρίς βεβαίως νά σημαίνῃ τοῦτο, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ δέν ἐλειτούργει τότε καί δέν ἀνέπνεε συνοδικῶς. Τοὐναντίον, ἡ περίοδος ἐκείνη τῆς ζωῆς καί τῆς δράσεως της ἦτο ἡ πλέον καρποφόρος καί δυναμική.

Ὅτε δέ, κατόπιν τούτου, ἐπηκολούθησεν ἡ ἄλλη περίοδος καί συνῆλθεν ἡ Πρώτη Οἰκουμενική Σύνοδος, τότε ἠδυνήθησαν νά προσέλθουν καί νά παραστοῦν εἰς αὐτήν καί οἱ μάρτυρες ἐπίσκοποι, φέροντες τά ἀκόμη νωπά τραύματα, τά στίγματα καί τούς μώλωπας τῶν διωγμῶν καί τῶν φυλακῶν, δεδοκιμασμένοι ἐν τῷ πυρί τοῦ μαρτυρίου, καί ἐκεῖ, ἐνώπιον τῆς Συνόδου τῶν ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν των καί ἐνώπιον ὅλης τῆς οἰκουμένης, νά δώσουν ἐλευθέρως τήν μαρτυρίαν τῶν περί τοῦ Χριστοῦ, ὁμολογοῦντες Αὐτόν ὡς Θεόν καί Κύριον καί Σωτῆρα τοῦ κόσμου καί τῶν ἀνθρώπων...»

Ἑπομένως ἑνότης, ἡ ὁποία δέν ἔχει ὡς πρότυπον τό «καθώς ἡμεῖς» τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί στηρίζεται εἰς τό ψεῦδος, τήν βίαν καί τήν παραβίασιν τῶν ἐντολῶν τοῦ

Παναγίου Πνεύματος καί τῶν Θείων καί Ἱερῶν Κανόνων, ὅπως σήμερον ἐπιχειρεῖται, εἶναι βιασμός τῆς ἀληθείας καί οἰκείωσις τοῦ κόσμου τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου.

Εἶναι χαρακτηριστική ἡ Πατερική ρῆσις τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὅτι ἀκόμη καί τό μαρτύριον, ἡ ὑψίστη ἀπόδειξις τῆς ἀφοσιώσεως καί τῆς ἀγάπης εἰς τόν Θεόν, δέν δύναται νά ἀποπλύνῃ τό κακούργημα τοῦ σχίσματος καί τῆς αἱρέσεως· «τό σχίσμα οὐδέ αἷμα μαρτυρίου ἀποπλύνει».

Ὁ κατηξιωμένος Ὁμότιμος Καθηγητής τοῦ Α.Π.Θ. ἐλλογιμώτατος κ. Γεώργιος Μαντζαρίδης γράφει προσφυέστατα εἰς τό περισπούδαστον ἄρθρον του «Οἰκουμενικότητα καί Οἰκουμενισμός» τά ἑξῆς βαρυσήμαντα διά τήν οἰκουμενικότητα, τήν καθολικότητα καί τήν διαχρονικότητα τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας: «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ τόπος φανερώσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ μέσα στόν κόσμο. Αὐτὴ ἐκτείνεται «πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης» καὶ «πανταχοῦ τῶν χρόνων».

Ἡ οἰκουμενικότητα καὶ ἡ διαχρονικότητα τῆς Ἐκκλησίας θεμελιώνονται στόν Χριστό, ποὺ προσέλαβε στήν ὑπόστασή του ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ μέσα στήν Ἐκκλησία μὲ τὴν ἄκτιστη ἀνακαινιστικὴ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οἰκοδομεῖ τὴν οἰκουμενικότητά της.

Ἡ οἰκουμενικοτητητα τῆς Ἐκκλησίας δέν ἐξαντλεῖται στήν παγκοσμιότητα, ἀλλὰ συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν διαχρονικότητα. Ἔτσι ἄλλωστε ὁλοκληρώνεται καὶ ἡ ἔννοια τῆς καθολικότητας, ποὺ ἀποτελεῖ βασικὸ γνώρισμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀποσύνδεση τῆς οἰκουμενικότητας τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν διαχρονικότητα φαλκιδεύει τὴν καθολικότητα της.

Ἡ καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας δέν ἔχει κοινωνιολογικὲς ἀλλὰ θεολογικὲς ῥίζες. Δέν ἀνάγεται στίς πολιτισμικές, πολιτικὲς ἢ κοινωνικὲς διαφοροποιήσεις μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν, ὅσο καὶ ἂν συνέβαλαν καὶ αὐτὲς στήν διαφοροποίηση τῆς πίστεώς τους.

Ἡ καθολικότητα, ποὺ ὑπάρχει ὡς ὀντολογικὸ δεδομένο στήν μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, φαλκιδεύεται ὡς ζητούμενο μὲ τίς θεολογικὲς διαφοροποιήσεις, τὶς ἐξουσιαστικὲς διεκδικήσεις καὶ τὶς ἐθνικὲς ἀντιθέσεις, ποὺ δημιουργήθηκαν μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν.

Ἡ θεολογία μὲ τὴν στενότερη καὶ τὴν εὐρύτερη ἔννοια της εἶναι τὸ ἔνδυμα τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ὁ χιτώνας τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἡ αἵρεση εἶναι πράξη ῥήξεως τοῦ χιτῶνα αὐτοῦ καὶ διαιρέσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐφόσον ὅμως ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀπὸ τὴν φύση του παραμένει ἕνα καὶ ἀδιαίρετο, ἡ αἵρεση δέν διαιρεῖ τὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ ἀποσπᾶ μέλη ἀπὸ τὸ Σῶμα της. Ἐκτρέπεται ἀπὸ τὴν διαχρονικότητα καὶ ἐγκαταλείπει τὴν καθολικότητα της».

Ἡ ἑνότης τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κατά τόν μεγαλειώδη ὁρισμόν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ μέ Κεφαλήν Ἐκεῖνον (Ἐφ. 1,22-23) εἶναι ἀδιαπραγμάτευτος ἀξία καί δι’αὐτό ἡ αἵρεσις τοῦ Ἐθνοφυλετισμοῦ καί ἡ δι’ αὐτῆς διασάλευσις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἑνότητος ἀποτελεῖ κανονικόν ἔγκλημα.

Ἑπομένως, ὁποιαδήποτε ἐκκλησιαστική κίνησις παρ’ οἱουδήτινος, ἡ ὁποία προσβάλλει τήν ἑνότητα τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ ἔκπτωσιν, διά τήν ὁποίαν θά ἀποδοθῇ λόγος ἐνώπιον τοῦ Δομήτορος καί Κυρίου τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τήν ἔγκριτον ἐκκλησιολογικήν μελέτην τοῦ λογίου Μοναχοῦ π. Σεραφείμ Ζήση, «Ἡ ἐνδοτριαδική μοναρχία τοῦ Πατρός…ἐκκλησιολογίας» καί δή εἰς τό κεφ. Β΄ «Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, τό θεμέλιόν της καί οἱ Ὀρθόδοξες Σύνοδοι (σελ. 8-10) περιέχονται τά ἑξῆς περισπούδαστα στοιχεῖα:

«Β. Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία, τό θεμέλιό της καί οἱ ὀρθόδοξες Σύνοδοι. Στήν ἐκκλησιολογία τῶν ἁγίων Πατέρων ὁ Θεάνθρωπος Χριστός συνιστᾷ τήν Κεφαλή καί τό Ἅγιον Πνεῦμα τήν Ψυχή τῆς Ἐκκλησίας· μέσῳ τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καθίσταται γνωστός στόν κόσμο καί ὁ Θεός Πατήρ, διά τῆς κοινῆς στά Τρία Πρόσωπα ἀκτίστου ἐνεργείας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖται στήν Ἐκκλησία διά τῶν θείων Μυστηρίων.

Ἀντιθέτως, στά καινοφανῆ περί Συνόδου διδάγματα τοῦ φαναριωτικοῦ φιλοπαπικοῦ οἰκουμενισμοῦ γίνεται προσπάθεια νά ἀναπτυχθεῖ μιά νεωτεριστική, πέραν τῆς μαρτυρουμένης, σχέση Τριαδολογίας καί Ἐκκλησιολογίας.

Βάσει τῆς ἰδίας τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἡ Ἐκκλησία πιστεύεται ὡς «στῦλος καί ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας» καί «Σῶμα Αὐτοῦ [τοῦ Χριστοῦ], πλήρωμα τοῦ τά πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου», τῆς ὁποίας ὄχι μόνον θεμέλιο, ἀλλά καί οἰκοδομή, δέν μπορεῖ νά εἶναι ἄλλος παρά ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός.

Εἶναι ἐξόχως χαρακτηριστικό, ὅτι τό ρῆμα πού χρησιμοποιεῖται στό Σύμβολο τῆς Πίστεως περί τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι οὔτε τό «ὁμολογῶ», πού χρησιμοποιεῖται περί τοῦ Βαπτίσματος, οὔτε τό «προσδοκῶ», πού χρησιμοποιεῖται περί τῆς μελλούσης ἀναστάσεως νεκρῶν, ἀλλά χρησιμοποιεῖται τό ρῆμα «πιστεύω», ὅπως

ἀκριβῶς περί Πατρός καί Υἱοῦ καί Ἁγίου Πνεύματος στά ἀντίστοιχα ἄρθρα.

Ἄρα, ἡ Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ μετέχει καί τῆς θείας ζωῆς, εἶναι προέκτασις τοῦ Θεανθρώπου, εἶναι ὁ Χριστός «παρατεινόμενος εἰς τούς αἰῶνας» καί δέν πρόκειται περί ἁπλοῦ ἐγκοσμίου καθιδρύματος, ἀλλά περί ὀντότητος πιστευομένης, θεανθρωπικῆς, ὁρατῆς καί συνάμα ἀοράτου, κτιστῆς καί ἀκτίστου.

Ὡς ἀλάθητος καί ὑπέρτατος θεσμός τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ἀνέκαθεν πιστευθεῖ καί ἐκκλησιολογικῶς ἑρμηνευθεῖ ἀπό τήν Ἐκκλησία ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος· σύμφωνα μέ τό ὁμολογιακό σύνθημα τοῦ Ὁσίου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου τόν 6ο αἰ., πού συνιστᾷ καί εὐρύτερη θεολογική γνώμη, «ὅποιος δέν δέχεται τίς τέσσερις [τότε] Συνόδους, ὅπως τά τέσσερα Εὐαγγέλια, νά εἶναι ἀνάθεμα».

Ἡ ἀνωτερότης καί τό ὑπέρτατον κῦρος τοῦ θεσμοῦ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου στήν Ἐκκλησία συνιστοῦσε σταθερά καί ἀδιάλειπτα κοινό τόπο τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας ἀνά τούς αἰῶνες.

Εἶναι ἐνδεικτικό, ὅτι τό κείμενο τῆς Πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ ἔτους 1895, πού ἀπαντώντας στήν παπική πρόσκληση γιά ψευδένωση ὑπό τόν Πάπα τῆς Ρώμης ἀναιρεῖ ἐν συντόμῳ ὅλες τίς παπικές αἱρέσεις, γράφει περί τοῦ πρωτείου τοῦ Πάπα: «Ἀλλ’ ἀνατρέχοντας στούς Πατέρες καί τίς Οἰκουμενικές Συνόδους τῆς Ἐκκλησίας τῶν πρώτων ἐννέα αἰώνων πληροφορούμαστε, ὅτι ποτέ δέν θεωρήθηκε ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης ὡς ἡ ἀνωτάτη ἀρχή καί ἡ ἀλάνθαστη κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, καί ὅτι κάθε ἐπίσκοπος εἶναι κεφαλή καί πρόεδρος τῆς δικῆς του τοπικῆς Ἐκκλησίας, ὑποκείμενος μόνον στίς συνοδικές διατάξεις καί ἀποφάσεις ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας ὡς στίς μόνες ἀλάνθαστες, χωρίς διόλου νά ἐξαιρεῖται ἀπό αὐτόν τόν κανόνα ὁ Ἐπίσκοπος Ῥώμης, καθώς δεικνύει ἡ Ἐκκλησιαστική Ἱστορία· μόνος δέ αἰώνιος ἀρχηγός καί κεφαλή ἀθάνατη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός […]

Σέ σπουδαῖα δέ ζητήματα, πού ἀπαιτοῦσαν τό κῦρος ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας, γινόταν ἔκκληση σέ Οἰκουμενική Σύνοδο, ἡ ὁποία μόνη ἦταν καί εἶναι τό ἀνώτατο κριτήριο σέ ὁλόκληρη τήν Ἐκκλησία.

Τέτοιο ἦταν τό ἀρχαῖο τῆς Ἐκκλησίας πολίτευμα· οἱ δέ ἐπίσκοποι ἦταν ἀνεξάρτητοι ὁ ἕνας ἀπό τόν ἄλλον καὶ ἐλεύθεροι ἐντελῶς μέσα στά δικά τους ὁ καθένας ὅρια, ἀκολουθώντας μόνον τίς συνοδικές διατάξεις, καί παρεκάθηντο στίς Συνόδους ὡς ἴσοι πρός ἀλλήλους· κανείς δέ ἀπό αὐτούς δέν διεκδικοῦσε ποτέ μοναρχικά δικαιώματα ἐφ’ ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας».

Ἡ ἴδια αὐτή ὀρθόδοξη θέση συνομολογήθηκε καί σέ πρόσφατο κοινό κείμενο τῶν Ὀρθοδόξων καί τῶν Παλαιοκαθολικῶν ἀπό τίς ἀντιπροσωπεῖες τους, μόλις τό

1981 (σ.σ. οἱ Παλαιοκαθολικοί ἀποσκίρτησαν ἀπό τόν Παπισμό λόγῳ τοῦ δόγματος τοῦ παπικοῦ ἀλαθήτου, καθιερωθέντος στήν Α΄ Βατικάνεια Σύνοδο τό 1870).

«Ἀνώτατο ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν ἀλάθητη διακήρυξη τῆς πίστεώς της εἶναι μόνο ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος (…) Αὐτή ἀποφαινομένη ὑπό τήν ἐπιστασία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔχει τό ἀλάθητον αὐτῆς ὡς ἐκ τῆς συμφωνίας αὐτῆς μεθ' ὁλοκλήρου τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἄνευ τῆς συμφωνίας ταύτης οὐδεμία σύναξις εἶναι Οἰκουμενική Σύνοδος». Καί σέ ἄλλο παρόμοιο κείμενο τοῦ ἰδίου διαλόγου: «Ἐπιμέρους φορεῖς καί ὄργανα αὐθεντίας στήν Ἐκκλησία εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος καί οἱ Σύνοδοι τῆς Ἐκκλησίας καί κατ' ἐξοχήν οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι».

Ἰδιαιτέρως, εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ Οὐκρανικοῦ «αὐτοκεφάλου» εἶναι ἐντελῶς ἀνεδαφικόν νά ἰσχυρίζεται κάποιος, ὅτι ἐπιτυγχάνεται ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν «ἀποκατάστασιν» καί εἴσοδον εἰς Αὐτήν ἀμεταμελήτων καθῃρημένων, ἀναθεματισμένων καί ἀχειροτονήτων, παρασυναγώγων καί σχισματικῶν προσώπων, μέ φερομένας «ἑνοριακάς συναθροίσεις» καί τήν ἰδίαν στιγμήν αὐτό τό γεγονός κατ' ὀρθήν ἐφαρμογήν τῶν Ι΄ καὶ ΙΑ΄ ἱερῶν Κανόνων τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἐπαναληφθέντος τοῦ περιεχομένου αὐτῶν ὑπό τοῦ Β΄ ἱ. Κανόνος τῆς ἐν Ἀντοχείᾳ Συνόδου κυρωθείσης ὀνομαστικῶς ὑπό τοῦ Β΄ Κανόνος τῆς Ἁγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, νά ὁδηγῇ εἰς διακοπήν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας τήν κανονικήν Οὐκρανικήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὑπό τόν Μητροπολίτην Ὀνούφριον καί τήν Ρωσσικήν Ἐκκλησίαν μετά τῶν κοινωνούντων μέ τούς ὡς εἴρηται σχισματικούς, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι αὗται ἔχουν 12.500 κανονικάς ἐκκλησιαστικάς ὀντότητας-Ἐνορίας καί 90 κανονικούς Μητροπολίτας ἡ πρώτη εἰς τήν Οὐκρανίαν, καί εἰς τήν Ρωσσικήν Ὁμοσπονδίαν, τό Πατριαρχεῖον Μόσχας 270 Μητροπολίτας καί Ἐπισκόπους καί πολλά ἑκατομμύρια πιστῶν.

Καί τοῦτο συμβαίνει σήμερον μάλιστα, καθ'ὅν χρόνον ὁ Μοναχός Φιλάρετος (Ντενισένκο) ἀναδιωργάνωσε τό ψευδοπατριαρχεῖον Κιέβου, μέ χαρακτηριστικήν πρόσφατον ἀπόφασιν Οὐκρανικοῦ Δικαστηρίου, τό ὁποῖον ἀπηγόρευσε τήν διάλυσίν του, ἐνῷ οὗτος εἶχεν ὡς ἐνάγοντας τά «ἔκγονά» του!!!

Σχετικῶς ὁ ἐλλογιμώτατος Ὁμότιμος Καθηγητής τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τοῦ ΕΚΠΑ κ. Παναγιώτης Μπούμης εἰς τήν ἔγκριτον νομοκανονικήν μελέτην αὐτοῦ· «Τί (θά) κοινωνοῦν;» (οἱ δῆθεν ἀποκατασταθέντες σχισματικοί τῆς Οὐκρανίας) καί δή εἰς τό ἀκόλουθον ἀπόσπασμα αὐτοῦ ἀναφέρει τά ἑξῆς ἀξιοσημείωτα: «…Β.

1) Σύμφωνα μέ τά δεδομένα αὐτά καί συνοψίζοντας τά πράγματα γιά κάθε μυστηριακή πράξη χρειάζεται ἡ ἀποστολική διαδοχή, ἡ ὁποία παρέχεται μέ τό μυστήριο τό κανονικό τῆς ἱερωσύνης στούς κληρικούς.

2) Φυσικά πρέπει αὐτοί οἱ κληρικοί νά εἶναι ἐνταγμένοι μέσα στήν Ἐκκλησία καί νά μήν ἔχουν ἀποκοπεῖ ἤ ἀποσχισθεῖ ἀπό αὐτήν, εἴτε ἑκουσίως σχηματίσαντες σχίσμα ἤ αἵρεση, εἴτε ἀκουσίως καθαιρεθέντες τῆς ἱερωσύνης ἀπό τό ἁρμόδιο γι'αὐτούς ἐκκλησιαστικό ὄργανο.

3) Σέ κάθε κατ' ἀκρίβεια κανονική μυστηριακή πράξη ὑπάρχουν ἐκτός ἀπό (τούς λόγους) τά ἀόρατα θά λέγαμε σημεῖα καί τά ὁρατά σημεῖα, τά ἁπτά, ὥστε (νά βλέπει καί) νά προσλαμβάνει μέ βεβαιότητα τό μεταδιδόμενο χάρισμα ὁ κάθε πιστός.

4) Ὁ κληρικός, ὁ ὁποῖος τελεῖ ἕνα μυστήριο πρέπει νά ἔχει τήν ἄδεια καί τήν ἐντολή ἀπό ἕνα ἀνώτερό του ἐκκλησιαστικό ὄργανο ἤ σῶμα, ὅπως τό ἀποστολικό σῶμα τῶν Ἱεροσολύμων τότε ἔδωσε τήν ἄδεια καί τήν ἐξουσία στούς Ἀποστόλους Πέτρο καί Ἰωάννη νά πᾶνε στούς Σαμαρεῖτες γιά τή χορήγηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

2. Ἐπί τοῦ ἐγερθέντος κρισιμωτάτου διά τήν ἑνότητα τῆς Ἁγιωτάτης μας Ἐκκλησίας Οὐκρανικοῦ θέματος ἡ Ἐκκλησία ἔχει δώσει λύσιν διά τῆς Ἁγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀπό τό 691μΧ, ἐπί Ἰουστινιανοῦ Β΄ τοῦ Ρινοτμήτου, συνελθούσης ἐν Τρούλλῳ, ἡ ὁποία διά τοῦ Β΄ Αὐτῆς Κανόνος ἐπεκύρωσε ὡρισμένως τούς ἐν Καρθαγένῃ Ἱ. Κανόνας, οἱ ὁποῖοι ἐπιλύουν τό θέμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς δωσιδικίας ἀπό τοῦ ἔτους 424.

Εἰς τό σημεῖον αὐτό, πρέπει νά τονισθῇ, ὅτι εἰς τήν Ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν δέν δύναται νά γίνει λόγος δι'ἐθιμικόν δίκαιον, διότι τό Δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας ἀπορρέει ἀπό τήν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ζῶντος Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἔνσαρκος Ἀλήθεια, κατά τήν ἰδικήν Του διακήρυξιν· «ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰω. 14,6) καί ἀπό τήν ἐπίπνοιαν τοῦ Παναγίου καί Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, τό ὁποῖον τήν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐπεδήμησεν εἰς τήν Ἐκκλησίαν καί παραμένει εἰς Αὐτήν, κατά τήν ἀψευδῆ βεβαίωσιν τοῦ Κυρίου· «τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν» (Ἰω. 16,13).

Ἑπομένως τό Δίκαιον εἰς τήν Ἐκκλησίαν, δέν εἶναι ἀνθρωπίνη νομοκατασκευή καί ἀντίληψις, ἀλλά πηγάζει ἀπό τόν ἀποκεκαλυμμένον Εὐαγγελικόν Νόμον, τούς Κανόνας τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί τῶν Τοπικῶν, τάς ὁποίας Ἐκεῖναι ἐκύρωσαν καί τούς Κανόνας τῶν Ἁγίων Θεοφόρων Πατέρων.

Εἰρήσθω δέ ἐν προκειμένῳ ὅτι, καί ἐάν ἀκόμη δεχθῶμεν ὅτι ὑφίστατο εἰς τήν Οὐκρανίαν συντρέχουσα κανονική ἁρμοδιότης καί δωσιδικία τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, διότι «ἐπιτροπικῶς» εἶχε παραχωρηθῇ εἰς τήν Ρωσσικήν Ἐκκλησίαν ἡ Οὐκρανία τό 1686, ἡ συντρέχουσα αὐτή ἁρμοδιότης καί δωσιδικία ἔπαυσε, ὅταν ἐκινήθη πρώτη ἡ Ρωσσική Ἐκκλησία καί ἐπεραιώθη ἡ κανονική διαδικασία, γεγονός τό ὁποῖον ἀνεγνώρισε καί ὁ Σεπτός Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος μέ τό ὑπ’ ἀριθμ. 1203/29.8.1999 Πατριαρχικόν Του Γράμμα πρός τόν μακαριστόν Πατριάρχην Μόσχας κυρόν Ἀλέξιον, τό ὁποῖον παραθέτομεν κατωτέρω.

3. **Ἀσφαλῶς τό Σεπτόν Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως κατά τό Κανονικόν Δίκαιον τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἔχει κατά τούς θείους καί ἱερούς Κανόνας Γ΄ τῆς Β΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί ΚΗ΄ τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τά πρεσβεῖα τιμῆς μεταξύ τῶν Πατριαρχικῶν Θρόνων, μετά τόν Θρόνον τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης εἰς τήν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν.**

Μετά δέ τήν ἀπόσχισιν καί ἔκπτωσιν ἐξ Αὐτῆς τοῦ Θρόνου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης ὅθεν προέκυψεν δυστυχῶς ὁ παναιρετικός Παπισμός, ὁ ὀλετήρ τοῦ Δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ (Θρησκευτικοί πόλεμοι, ἱερά Ἐξέτασις, Μεταρρύθμισις, ἀθεϊσμός, μηδενισμός) τυγχάνει ὁ πρῶτος Θρόνος εἰς τήν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικήν καί Ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν καί ἔχει τό κανονικόν καί ἔννομον δικαίωμα τῆς τιμητικῆς Προεδρίας τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ὡς primus inter pares, προεδρεύει τῆς ὀψέποτε συγκληθησομένης Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί μετά τῆς περί Αὐτόν Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου συντονίζει τάς συνελεύσεις τῶν Ἁγιωτάτων Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὡς συμβαίνει μέ ὅλας τάς προεδρίας ἀνά τόν κόσμον διϊστορικῶς, χορηγεῖ δέ Αὐτοκεφαλίαν καί Αὐτονομίαν εἰς Ἐκκλησιαστικάς Δομάς, ὑπό τόν ὅρον τῆς ἐγκρίσεως τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ἀπό τήν ὁποτεδήποτε συγκληθησομένη Οἰκουμενικήν Σύνοδον καί ὑπό τούς κανονικούς ὅρους (αἴτησις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, συναίνεσις τῆς Μητρός Ἐκκλησίας καί consensus τῶν Ἁγιωτάτων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν).

Ἀναφορικῶς πρός τά πρεσβεῖα τιμῆς καί ὄχι πρός τό «πρωτεῖον ἐξουσίας» ἐξαίρονται καί τονίζονται εὐκρινῶς τά ἀκόλουθα εἰς τήν μνημειώδη καί περισπούδαστον μελέτην τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὄρους, Ὀκτώβριος 2019, «Τά “Δίκαια” τῶν Ἐκκλησιῶν καί ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας, Μέρος Α΄ “Πρωτεῖον” καί “Ἐκκλησία” κατά τούς Ἱερούς Κανόνας» σελ. 27-30:

«1.3.1. Ἕνας «παγκόσμιος πρῶτος» (παρερμηνεία τοῦ λδ΄ ἀποστολικοῦ).

Πρόσφατα ἀναφάνηκε παρερμηνεία τοῦ λδ΄ κανόνος, καί αὐτή ἀφορᾶ τήν σχέση τῶν προκαθημένων (πατριαρχῶν καί ἀρχιεπισκόπων) τῶν σημερινῶν αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν μεταξύ τους. Σύμφωνα μέ τήν παρερμηνεία αὐτή, βάσει δῆθεν τοῦ λδ΄ κανόνος κάποιος μεταξύ τῶν προκαθημένων πρέπει νά θεωρῆται ὡς «πρῶτος» καί «κεφαλή» τῶν ὑπολοίπων.

Ἡ παρερμηνεία αὐτή συγχέει τήν ἔννοια τῆς πρωτοκαθεδρίας τοῦ «πρώτου τῇ τάξει» μεταξύ ἰσοτίμων προκαθημένων μέ τήν ἔννοια τῆς πρωτοκαθεδρίας τοῦ «πρώτου-κεφαλῆς» τῆς δεῖνος ἐπαρχιακῆς συνόδου, καί ἐφαρμόζεται στό Κείμενο τῆς Ραβέννας (2007).

Στό κείμενο αὐτό ἡ ἔννοια τῆς «κεφαλῆς», πού ὀρθῶς ἐφαρμόζεται στόν «πρῶτο» τῆς ἐπαρχιακῆς συνόδου («περιφερειακό ἐπίπεδο») μεταφέρεται ἐσφαλμένως καί στό λεγόμενο «παγκόσμιο ἐπίπεδο», γιά νά δικαιολογηθῇ ἕνας «παγκόσμιος πρῶτος». Ἀλλά «παγκόσμιος πρῶτος», ὡς κεφαλή τῶν «πρώτων» τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, δέν μπορεῖ νά ὑπάρχῃ.

Οἱ ἁρμοδιότητες τοῦ «πρώτου» τῆς ἐπαρχιακῆς συνόδου δέν μπορεῖ νά ἀποδοθοῦν στόν «πρωτοκάθεδρο» μεταξύ τῶν ἰσοτίμων «πρώτων» τῶν ἐπαρχιακῶν συνόδων. Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης μέ πολλή σαφήνεια διερμηνεύει ὅτι «πρωτεῖο» ἐπί παγκοσμίου ἐπιπέδου, πέραν τῆς πρωτοκαθεδρίας (στήν σειρά τῆς τάξεως) μεταξύ ἴσων προκαθημένων, δέν ὑπάρχει στήν Ἐκκλησία. Οἱ προκαθήμενοι τῶν Ὀρθοδόξων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἰσότιμοι κατά τά «πρεσβεῖα τιμῆς» καί διαφέρουν μόνο κατά τήν «τάξιν (ἀκολουθίαν) τῆς τιμῆς»: «Ὁ μέν ἀνωτέρω κανών ... διορίζεται, καί λέγει, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης νά ἔχῃ τά προνόμια τῆς τιμῆς μετά τόν Πάπαν, καί Πατριάρχην τῆς Ρώμης, ἐπειδή καί αὐτή ἡ Κωνσταντινούπολις δηλ. εἶναι καί ὀνομάζεται Νέα Ρώμη.

Ἡ δέ μετά πρόθεσις, ἐνταῦθα δέν δηλοῖ τό τοῦ χρόνου ὕστερον, καθώς τινες λέγουσι μετά τοῦ Ἀριστηνοῦ, ἀλλ’ οὔτε ὑποβιβασμόν καί ἐλάττωσιν, καθώς οὐκ ὀρθῶς ἑρμηνεύει ὁ Ζωναρᾶς (ἐπειδή, μέ τό νά ᾖναι μετά τόν Κωνσταντινουπόλεως ὁ Ἀλεξανδρείας, μετά δέ τόν Ἀλεξανδρείας ὁ Ἀντιοχείας, καί μετά τόν Ἀντιοχείας ὁ Ἱεροσολύμων, κατά τόν λστ΄ τῆς ΣΤ΄, ἔσονται τέσσαρα εἴδη ὑποβιβασμοῦ τιμῆς, καί ἀκολούθως πέντε διάφοροι τιμαί μία τῆς ἄλλης ἀνωτέρα, ὅπερ ἐναντίον ἐστί πάσῃ τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καί μόνον δεκτόν τοῖς Λατίνοις καί Λατινόφροσιν), ἀλλά δηλοῖ ἰσότητα τιμῆς, καί τάξιν, καθ’ ἥν ὁ μέν ἐστι πρῶτος, ὁ δέ, δεύτερος.

Ἰσότητα μέν τιμῆς, διατί καί οἱ ἐν Χαλκηδόνι Πατέρες, κανόνι κη΄, λέγουσιν, ὅτι οἱ ρν΄ οὗτοι ἐπίσκοποι τά ἴσα πρεσβεῖα τῷ τῆς παλαιᾶς Ρώμης δεδώκασι τῷ τῆς Νέας Ρώμης, καί οἱ ἐν Τρούλλῳ, κανόνι λστ΄, λέγουσι τῶν ἴσων τῷ Ρώμης ἀπολαύειν

πρεσβείων τόν Κωνσταντινουπόλεως.

Τάξιν δέ, διατί καί ἐκεῖνοι καί τοῦτοι ἐν τοῖς αὐτοῖς κανόσι δεύτερον μετά τόν Ρώμης λέγουσι τόν Κωνσταντινουπόλεως, οὐχί δεύτερον τῇ τιμῇ, ἀλλά δεύτερον τῇ τάξει τῆς τιμῆς».

Περί αὐτοῦ ἐπίσης ὁ Δοσίθεος Ἱεροσολύμων σαφέστερα γράφει: «πολλαί αἱ μείζους παροικίαι, πολλαί αἱ Ἐκκλησίαι, πολλοί οἱ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἡγεμόνες, καί Πρόεδροι, καί Ἄρχοντες, οὐδείς δέ ἐστιν ἐν αὐτοῖς Ἡγεμών τῶν Ἡγεμόνων, ἤ Πρόεδρος τῶν Προέδρων, ἤ Ἄρχων τῶν Ἀρχόντων· ὥστε ἐκ τούτων τῶν Ἀρχόντων καί Ἡγεμόνων καί Προέδρων εἷς ἐστι καί ὁ Ρώμης, ἰσότιμός τε καί ἰσοδύναμος, καί οὐδέν πλέον».

Μεταξύ τῶν Προέδρων τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν οὐδείς μείζων, ἀλλά μόνον ἕνας πρωτοκάθεδρος, ὁ ὁποῖος κατά τούς ἱερούς Κανόνες εἶναι τώρα (μετά τό σχίσμα τοῦ 1054 καί τήν δογματική ἔκπτωση τῆς Ρώμης) ὁ Κων/πόλεως».

Κατά ταῦτα τό Σεπτόν Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἠδύνατο νά χορηγήσῃ Αὐτοκεφαλία εἰς Ἐκκλησιαστικήν Δομήν, ἡ ὁποία τό ζητεῖ καί ἡ ὁποία πληροῖ τούς κανονικούς ὅρους, ἀλλά εἰς τήν συγκεκριμένην περίπτωσιν τῆς Οὐκρανίας, παρ'ὅτι αὐτή ἡ ἀνεξάρτητος κρατική πλέον ὀντότης εἶχε τό κανονικόν δικαίωμα ἡ κανονική της Ἐκκλησία νά ἐκζητήσῃ τήν χορήγησιν καθεστῶτος Αὐτοκεφαλίας, κατά τάς διατάξεις τοῦ ΙΖ΄ Ἱ. Κανόνος τῆς Ἁγίας Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου διαγορευούσης· «Εἰ δὲ καί τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθη πόλις, ἢ αὖθις καινισθείη, τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις ἀκολουθείτω», ἐγείρεται τό θέμα ὅτι ἡ μόνη κανονική ἐκκλησιαστική δομή τῆς χώρας, ἡ ὁποία μέ ἀπόφασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Διονυσίου Δ΄ ἀπό τό 1686 διοικεῖται ἀπό τό Πατριαρχεῖον Μόσχας καί σήμερον ἔχει καθεστώς αὐτονομίας χορηγηθέν ἀπό τήν Ρωσσικήν Ἐκκλησίαν, δέν ἐπιθυμεῖ καί δέν ἐπιδιώκει τήν ἀνακήρυξίν της εἰς Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν.

Εἰς τό σημεῖον αὐτό παραπέμπομεν εἰς τήν ἐμπεριστατωμένην μελέτην τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Ἀναστασίου Γκοτσοπούλου, παρατιθέμενοι ἐπίλεκτα ἀποσπάσματα αὐτῆς:

« ... Δύο κρίσιμες χρονολογίες: α) Τὸ ἔτος 1593 μὲ ἀπόφαση τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς ἀνακηρύσσεται σὲ Πατριαρχεῖο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας καί β) τὸ ἔτος 1686-1687 ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Διονύσιος Δ΄ μὲ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πράξη «ἀποφαίνεται ἵνα ἡ ἁγιωτάτη ἐπαρχία Κιέβου εἴη ὑποκειμένη ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Μεγάλης καὶ θεοσώστου πόλεως Μοσχοβίας»· σὲ ἐπιστολὴ του ὁ Πατριάρχης Διονύσιος Δ΄ «πρὸς τοὺς

βασιλεῖς τῆς Ρωσίας» διευκρινίζει γιὰ νὰ μὴν ὑπάρξει παρερμηνεία: «ἡ Μητρόπολις αὕτη Κιόβου ἔστω ὑποκειμένη ὑπὸ τὸν Ἁγιώτατον Πατριαρχικόν τῆς Μοσχοβίας θρόνον, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντες, ὅ τε ἤδη καὶ ὁ μετὰ τοῦτον, γινώσκωσι γέροντα καὶ προεστῶτα αὐτὸν τὸν κατὰ καιροὺς Πατριάρχην Μοσχοβίας ὡς ὑπ' αὐτοῦ χειροτονούμενοι»...

3. Στὸ ἐρώτημα ἂν ὑπάγεται ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας στὸ Πατριαρχεῖο τῆς Ρωσίας ἔχει ἀποφανθεῖ καὶ ἡ πανορθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση, ὅπως ἔχει καταγραφεῖ στὰ κατ' ἔτος ἐκδιδόμενα «Ἡμερολόγια» ἢ «Δίπτυχα» ἢ «Ἐπετηρίδες» τῶν Τοπικῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ὅλες, χωρὶς καμία ἐξαίρεση, οἱ κατὰ τόπους Αὐτοκέφαλες Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες καὶ τὰ Πατριαρχεῖα ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας ὑπάγεται στὴν κανονικὴ δικαιοδοσία τῆς Μόσχας.

Ὅλες, χωρὶς καμία ἐξαίρεση, οἱ Ἐκκλησίες θεωροῦν ὡς μοναδικὸ κανονικὸ Μητροπολίτη Κιέβου τὸν Ὀνούφριο, ποὺ ὑπάγεται στὴν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας.

Μὲ αὐτὸν καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδο καὶ μόνο εἶχαν κοινωνία στὰ διορθόδοξα καὶ πανορθόδοξα συλλείτουργα καὶ στὶς Ἐπιτροπὲς ὅλες οἱ Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες.

Αὐτὴ ἡ ὁμοφωνία ἐκφράζει τὴν πανορθόδοξη-οἰκουμενικὴ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση τῆς Ὀρθοδοξίας, τὴν ὁποία κανένας δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ περιφρονήσει χωρὶς σοβαρὲς συνέπειες».

Ὡσαύτως ἐνδιαφέρουσα τυγχάνει ἡ διερεύνησις ὑπό τῆς ὡς ἄνω μελέτης τοῦ π. Ἀναστασίου Γκοτσοπούλου τῆς κανονικῆς ἐξαρτήσεως τῆς Μητροπόλεως Κιέβου:

«Τὸ ζητούμενο, λοιπόν, εἶναι τί γίνεται ἀπὸ τὸν 16-17ο αἰ. μέχρι τὸν Ἀπρίλιο 2018, ποὺ ἀνακοινώνεται ἐπίσημα ὅτι ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος σκέπτεται νὰ ἐκχωρήσει τὸ Αὐτοκέφαλο. Τί ἔχει συμβεῖ, λοιπόν, τοὺς τρεισήμισι τελευταίους αἰῶνες; Ποῦ ὑπάγεται ἡ Μητρόπολη Κιέβου καὶ γενικότερα ἡ Οὐκρανία σύμφωνα μὲ τὴν πανορθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση ἀλλὰ καὶ τὴν αὐτοσυνειδησία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου;

1. Ἀκολουθώντας τὴν ἐπιχειρηματολογία τοῦ ἰδίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἂς ἀναζητήσουμε τὶς ἀπαντήσεις ἀπὸ τὸν ἀδιάψευστο μάρτυρα τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τῶν Θρόνων, δηλ. τὰ «Συνταγμάτια», σὲ ποιὰ δικαιοδοσία ὑπάγεται ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας. Ἡ καταγραφὴ σὲ αὐτὰ εἶναι ἀκαταμάχητο στοιχεῖο γιὰ τὸ ποῦ ὑπάγεται ἐκκλησιαστικὰ ἡ Οὐκρανία.
2. i) «ΤΑΚΤΙΚΑ» (NOTITIA EPISCOPATUUM): Ἐνῶ λοιπὸν ὅλα τά σωζόμενα «Τακτικά» (Notitia Episcopatuum 10 – 20) [17] ἀπὸ τόν ια΄-ιε΄ αἰ. ἀναγράφουν

τὴν ἐπαρχία τῆς Ρωσίας-Οὐκρανίας (ὡς Μεγάλη, ἢ Μικρὴ Ρωσία ἢ Κυέβου) ὡς ἐκκλησιαστικὴ ἐπαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ Τακτικὸ 21 τοῦ ιστ΄ αἰ. δὲν ἀναφέρει τὴ Ρωσία ἢ τήν Οὐκρανία στὶς ὑποκείμενες στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἐκκλησιαστικὲς ἐπαρχίες!

3. ii) ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ (1715): Ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Χρύσανθος (Νοταρᾶς) στὸ περίφημο Συνταγμάτιό του (σ. ξστ-ξθ) ἀναφέρει λεπτομερῶς τὶς ὑπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησιαστικὲς ἐπαρχίες, στὶς ὁποῖες δὲν περιλαμβάνει τὴ Μητρόπολη Κιέβου ἢ ἄλλη ἐπισκοπή τῆς Οὐκρανίας.

Ἐπιπλέον, ἀπὸ τὴ σελ. ογ κ.ἑξ. ἀναφέρεται στά «περὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Μοσχοβίας». Ἀρχικὰ μνημονεύει πῶς δόθηκε στὴ Μόσχα ἡ πατριαρχικὴ ἀξία καὶ τιμὴ (σ. ογ-οδ) καὶ ἀκολούθως στὶς σελ. οδ-οε ἀναφέρεται στὰ ὅρια τῆς «Μοσχοβίας» στὰ ὁποῖα περιλαμβάνει καὶ τὴν Οὐκρανία. Τὸ ἑπόμενο κρίσιμο κεφάλαιο ποὺ ἐπιγράφεται «Περὶ τῶν ὑποκειμένων Θρόνων τῷ πατριάρχῃ Μοσχοβίας» (σελ. οστ κ.ἑξ.) ἀναφέρει τὸ Κίεβο καὶ τὴ Γαλικία («Ὁ Κιοβίας καὶ Ἁλικίας») καθὼς καὶ ἄλλες περιοχὲς τῆς Οὐκρανίας («Μεγάλης Νοβογορονδίας», «Σουσδαλίας», «Τσερνιγβίας», «Χολμογορίας» κ.ἀ.) ὡς ὑπαγόμενες ἐκκλησιαστικὰ στὸν Πατριάρχη Μόσχας!

Τέλος, στὴ σελ. οζ ἀναφερόμενος «περὶ τῶν προνομίων τῶν κατὰ τὴν Μοσχοβίαν Ἀρχιμανδριτῶν» ἀπαριθμεῖ στοὺς «ἐπισημοτέρους Ἀρχιμανδρίτες» τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας καὶ Οὐκρανοὺς Ἀρχιμανδρίτες ἐν οἷς πρῶτος «Ὁ τοῦ Κιεβοπετζερσκίου» καὶ ἀκολουθοῦν ἄλλοι ἀπὸ τὴν Οὐκρανία (π.χ. «Ὁ τῆς Τζερνιγοβιγίας»).

Συμπερασματικά: Ἡ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση στὶς ἀρχὲς τοῦ 18ου αἰ., ὅπως ἔχει καταγραφεῖ τὸ 1715 ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Ἱεροσολύμων Χρύσανθο στὸ Συνταγμάτιό του, θέλει χωρὶς καμία ἔνσταση ἢ ἔστω ἁπλὴ ἐπιφύλαξη τὴν ἐπαρχία τοῦ Κιέβου καὶ τῆς Οὐκρανίας νὰ ὑπάγεται ἐκκλησιαστικὰ στὸ Πατριαρχεῖο τῆς Μόσχας καὶ ὄχι στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

Σημειώνεται ὅτι δὲν ὑπῆρξε ποτὲ καμία ἔνσταση κατὰ τοῦ Συνταγματίου τοῦ Χρυσάνθου ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

iii) ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟ 1855: Σύμφωνα μὲ τὸ «Συνταγμάτιο περὶ τῆς τάξεως τῶν πατριαρχικῶν Θρόνων καὶ τῶν Αὐτοκεφάλων Συνόδων», ἐν Ἀθήναις 1855, σελ. 3-12 δὲν ὑπάγεται στὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἡ Μητρόπολη Κιέβου καὶ ἡ περιοχὴ τῆς Οὐκρανίας. Στὶς σελ. 16-18 τοῦ Συνταγματίου ἀναγράφεται «Ὁ Κιέβου καὶ Γαλικίας» ὡς Μητροπολίτης «Ἐπαρχίας πρώτης τάξεως» τῆς «Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας» καθὼς καὶ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς σημερινῆς Οὐκρανίας!

1. iv) ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟ 1896: Στό «ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟΝ τῶν ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων» ποὺ ἐξεδόθη «ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου» τὸ 1896, δὲν ἀναφέρεται ἡ Μητρόπολη Κιέβου ἢ ἄλλη περιοχὴ τῆς Οὐκρανίας ὡς ἐκκλησιαστικὴ ἐπαρχία ὑπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπίσης, καμία ἱερὰ Μονὴ τῆς Οὐκρανίας δὲν ἀναγράφεται στὸν κατάλογο τοῦ Συνταγματίου μὲ τίτλο «Αἱ τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ ὑποκείμεναι σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ» (σελ. 13-17).
2. v) ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟ 1902 · «ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου»: Στὸ «ἐν χρήσει ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟΝ τῶν ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων» ποὺ ἐξεδόθη «ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου» τὸ 1902, δὲν ἀναφέρεται ἡ Μητρόπολη Κιέβου ἢ ἄλλη περιοχὴ τῆς Οὐκρανίας ὡς ἐκκλησιαστικὴ ἐπαρχία ὑπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐπίσης, καμία ἱερὰ Μονὴ τῆς Οὐκρανίας δὲν ἀναγράφεται στὸν κατάλογο τοῦ Συνταγματίου μὲ τίτλο· «Αἱ τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ ὑποκείμεναι σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ» (σελ. 13-17).

Μόνο τό «Μετόχιον Πατριαρχικὸν ἁγίου Σεργίου» ἐν Μόσχᾳ καταχωρεῖται (σελ. 17).

1. vi) Οἱ Γ. Ράλλης-Μ. Ποτλῆς στὸ περίφημο ἔργο τους· «Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων» (α΄ ἔκδοση 1855) ἐδημοσίευσαν τὴν «Τάξιν τῶν Θρόνων τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας» καὶ δὲν περιλαμβάνουν τὴν Οὐκρανία στὶς ἐπαρχίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀλλὰ στὴν «Αὐτοκέφαλο Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας». Ὅπως δηλώνουν ἀντλοῦν τὰ στοιχεῖα τους ἀπὸ τὰ Συνταγμάτια.

vii) Τὸ κατ’ ἔτος ἐκδιδόμενο «Ἡμερολόγιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου» ἢ ἀπὸ τὸ 2015 κ.ἐξ. ἡ «Ἐπετηρὶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου» μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 2018 ἀναγράφει ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας ὑπάγεται κανονικῶς στὴ Μόσχα. Καμία ἀναφορὰ ὅτι τὸ Κίεβο ὑπάγεται ἐκκλησιαστικὰ στὴν Κωνσταντινούπολη!

Συμπερασματικά, ἡ ἴδια ἡ ἐκκλησιαστικὴ καὶ κανονικὴ συνείδηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μέχρι καὶ τὸ 2018, ὅπως καταγράφεται μὲ τὸν πλέον ἐπίσημο καὶ ἀδιαμφισβήτητο τρόπο στὰ ἐπίσημα «Συνταγμάτια», «Ἡμερολόγια» καὶ «Ἐπετηρίδες», τὰ ὁποῖα τὸ ἴδιο τό Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἔχει ἐκδώσει ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὸ δικό του ἐν Κωνσταντινουπόλει «Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον» προκύπτει ὅτι δὲν θεωροῦσε μέχρι τὰ μέσα 2018 ὡς κανονικό του ἔδαφος τὴν Οὐκρανία, τὴν ὁποία ἀναγνώριζε μὲ τὸν πλέον ἐπίσημο καὶ σαφῆ τρόπο ὅτι ὑπάγεται στὴν κανονικὴ δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρωσίας».

Δέν χωρεῖ οὐδεμία σύγκρισις τοῦ χορηγηθέντος Αὐτοκεφάλου εἰς τούς σχισματικούς καί παρασυναγώγους τῆς Οὐκρανίας μέ τήν κανονικήν χορήγησιν ὑπό τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ καθεστῶτος τῆς Αὐτοκεφαλίας εἰς τάς Κανονικάς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Σερβίας, τῆς Βουλγαρίας, τῆς Ρουμανίας, τῆς Πολωνίας, τῆς Ἀλβανίας καί τῆς Τσεχίας-Σλοβακίας.

Τήν Αὐτοκεφαλίαν τῆς Οὐκρανικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπεδίωκον ὁ δυτικόφιλος τέως Πρόεδρος τῆς Χώρας Πέτρος Ποροσένκο, τό Κοινοβούλιον καί αἱ δύο σχισματικαί Δομαί: ἡ «Οὐκρανική Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία-Πατριαρχεῖο Κιέβου», ἡ ὁποία ἀπεσπάσθη τό 1992 ἀπό τό Ρωσσικόν Πατριαρχεῖον, μέ σκληράς ἐπιθέσεις καί ἀναθέματα κατά τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας, ἔχουσα ἐπικεφαλῆς τόν καθῃρημένον καί ἀναθεματισμένον πρῴην Μητροπολίτην Κιέβου, Μοναχόν Φιλάρετον (Ντενισένκο) καί ἡ «Οὐκρανική Αὐτοκέφαλη Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία», ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη τό 1921 ἀπό τάς Σοβιετικάς Ἀρχάς μέ τόν ψευδεπίσκοπον Βασίλειον Λιπκίβσκυ, ὁ ὁποῖος ἐχειροτονήθη ἀπό «ἱερεῖς καί λαϊκούς»!!! καί ἕνεκεν τῆς συμπράξεώς της μέ τούς Ναζί κατακτητάς τῆς Χώρας κατεδιώχθη καί συνέπτυξε δῆθεν «ἐκκλησία τῶν κατακομβῶν».

Μετά ταῦτα δέ ἀνεβίωσε τό 1980 καί διῳκεῖτο ἀπό τόν αὐτοπροσδιοριζόμενον ὡς «Μητροπολίτην Κιέβου καί πάσης Οὐκρανίας» Μακάριον Μάλετιτς, καθῃρημένον πρῴην Ἱερέα τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, «χειροτονημένον» ψευδεπίσκοπον ἀπό καθῃρημένον Ἐπίσκοπον καί ἀπό τόν καθῃρημένον Διάκονον τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας Βικέντιον-Βίκτωρα Τσεκάλιν, τραγικόν πρόσωπον μέ πλούσιο «ἱστορικόν» ὡς «Ὀρθόδοξος» ψευδεπίσκοπος, Οὐνίτης, Προτεστάντης Πάστορας, κατεγνωσμένος δικαστικῶς παιδεραστής, συνταξιοδοτηθείς ὡς φρενοβλαβής ἐν Αὐστραλίᾳ.

Τό Σεπτόν Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ex tunc «ἀποκατέστησε» εἰς τήν κανονικήν τάξιν τάς δύο αὐτάς σχισματικάς «Ἐκκλησιαστικάς» Δομάς μέ τούς ἐπικεφαλῆς των, τῶν ὁποίων τήν κανονικήν κατάστασιν ἀνεγνώρισε πρότριτα ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία δίχα ψηφοφορίας.

Ἐπ’ αὐτοῦ ὁ ἐλλογιμώτατος Ὁμότιμος Καθηγητής τῆς Δογματικῆς τοῦ Α.Π.Θ. κ. Δημήτριος Τσελεγγίδης ἐπάγεται εἰς τήν ἀπό τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. εὐθαρσῆ καί ὁμολογιακήν ἐπιστολήν αὐτοῦ πρός τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τά ἀκόλουθα: «Πρῶτα, δηλαδή, θά πρέπει νά ἐξεταστεῖ, ἄν τό «μόρφωμα» αὐτό πληροῖ τίς προϋποθέσεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινότητας. Ἄν, ἀντίθετα, ἀναγνωριστεῖ τό «Αὐτοκέφαλό» του, τότε αὐτομάτως ἀναγνωρίζεται καί ἡ ἐκκλησιαστική «νομιμότητα» τῆς Σχισματικῆς Ἐκκλησίας.

Ὡς γνωστόν, γιά τήν Σχισματική Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας ἔχει προηγηθεῖ Πανορθόδοξη καταδίκη μέ καθαιρέσεις καί ἀφορισμούς. Αὐτή ἡ Πανορθόδοξη καταδίκη δέν ἔχει ἀνακληθεῖ. Τελευταῖα, μέ Τόμο Αὐτοκεφαλίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (11-1-2019), ἔγινε μιά ἁγιοπνευματικοῦ καί ἐκκλησιολογικοῦ χαρακτῆρα θεσμική ὑπέρβαση, πού δημιουργεῖ εὔλογα ἐρωτήματα γιά τήν ἐκκλησιαστική νομιμότητά της.

Καί τοῦτο, ἐπειδή δέν τηρήθηκαν -ἀπ’ ὅσο τουλάχιστον γνωρίζουμε- θεμελιώδεις Ἁγιοπατερικές καί Ἁγιοπνευματικές προϋποθέσεις, πρᾶγμα πού δημιουργεῖ εὔλογες ἐνστάσεις γιά τήν Κανονικότητα τῶν ὅρων-προϋποθέσεων τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως, ἐφόσον ἀποδεδειγμένως δέν ἐκφράστηκε δημόσια μετάνοια καί ἀποκήρυξη τοῦ Σχίσματος. Μέ ὅσα λέμε στήν προκειμένη περίπτωση, δέν σημαίνει ὅτι ἀμφισβητοῦμε τήν θεσμική ἁρμοδιότητα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νά παραχωρεῖ Αὐτοκεφαλία, μέ τήν συναίνεση βέβαια τοῦ ὅλου Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἐκφραζομένης συνοδικά.

Ἐδῶ, τίθεται μόνον τό θέμα τῶν ἔγκυρων προϋποθέσεων γιά τήν ἔκδοση τοῦ σχετικοῦ Τόμου. Κατά τήν Βιβλική μαρτυρία (Μθ. 4, 17, Α΄ Κορ. 5, 1-5 καί Β΄ Κορ. 2, 6-8), ἀλλά καί κατά τήν Ἁγιοπατερική καί Ἁγιοπνευματική Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἔνταξη ἤ ἡ ἐπανένταξη στό ἕνα καί ἀδιαίρετο Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας προϋποθέτει ὁπωσδήποτε τήν βαθιά βίωση καί τήν εἰλικρινῆ ἔκφραση μετανοίας ἐκ μέρους τοῦ ὑπό ἔνταξη ἤ ἐπανένταξη μέλους ἤ τῆς εὐρύτερης Κοινότητας. Ἡ προϋπόθεση ἐκφράσεως τῆς μετανοίας δέν ὑπερβαίνεται, οὔτε ἀκυρώνεται ἀπό κανένα θεσμικό πρόσωπο ἤ θεσμικό ἐκκλησιαστικό φορέα. Δέν ὑπάρχει καμία Οἰκονομία τῆς Ἐκκλησίας, πού νά μπορεῖ νά ὑποκαταστήσει ἤ νά ἀκυρώσει τήν μετάνοια».

Εἰδικώτερον ὁ Μοναχός Φιλάρετος (Ντενισένκο), Κληρικός τυγχάνων τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ὡς Μητροπολίτης Κιέβου τό 1992 καθῃρέθη, ὅπως προελέχθη, ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἀρχιερωσύνης ὑπουργήματος καί μετά ταῦτα ἀνεθεματίσθη διά τήν πρόκλησιν σχίσματος, ἀλλά καί δι' ἑτέρας ἀντικανονικάς αὐτοῦ ἐνεργείας, ὁ δέ ἕτερος Μακάριος Μάλετιτς οὐδεμίαν κανονικήν χειροτονίαν κέκτηται, ὡς κατεδείξαμεν.

Ἐν συνεχείᾳ συνεκροτήθη ἡ λεγομένη «Ἐνωτική Σύνοδος», ἡ ὁποία ἐξέλεξε ὡς «Προκαθήμενον» τόν «Μητροπολίτην» Ἐπιφάνιον (Σέργιον Ντουμένκο), ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνυπόστατον κανονικῶς «χειροτονίαν» ὑπό τοῦ καθῃρημένου καί ἀναθεματισμένου Μοναχοῦ Φιλαρέτου καί ἀκολούθως ἐχορηγήθη εἰς τήν προελθοῦσαν ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀκύρων Κανονικῶς ἐνεργειῶν νέαν Δομήν τό καθεστώς τῆς Αὐτοκεφαλίας.

Τό κρίσιμον, ἑπομένως, θέμα, τό ὁποῖον τίθεται ἀπό κανονικῆς ἐπόψεως εἰς τό συγκεκριμένον ζήτημα εἶναι, ἐάν αἱ ἀποφάσεις τελείας Συνόδου, προεδρευομένης ὑπό Πατριάρχου, ὡς εἶναι ἡ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, εἶναι ἀνέκκλητοι ἤ δύνανται νά ἐκκληθοῦν ἐνώπιον ἄλλης Πατριαρχικῆς Συνόδου. Τό θέμα αὐτό ἀπησχόλησε τήν Οἰκουμενικήν Ἐκκλησίαν μετά τήν Σύνοδον τῆς Σαρδικῆς καί τούς Κανόνας Αὐτῆς Γ΄, Δ΄ καί Ε΄, εἰς τήν ὁποίαν μετεῖχον οἱ Δυτικοί Ἐπίσκοποι καί προήδρευσε ὁ Ὅσιος Κορδούης, συγκροτηθείσης ἐν ταὐτῷ καί Συνόδου τῶν Ἀνατολικῶν Ἐπισκόπων εἰς τήν σημερινήν Φιλιππούπολιν.

Πρῶτος ὁ Ἐπίσκοπος Ρώμης Ζώσιμος, ἐπικαλούμενος τούς Κανόνας τῆς Σαρδικῆς, ὡς Κανόνας δῆθεν τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Νικαίας, διεξεδίκησε δικαιώματα ὑπάτου δικαστοῦ ἐπί τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Β. Ἀφρικῆς καί ἠξίωσε τήν ἀποκατάστασιν τοῦ καθαιρεθέντος ἀπό τόν Ἐπίσκοπον Sicca Οὐρβανόν Πρεσβυτέρου Ἀπιαρίου.

Οἱ ἀφρικανοί Ἐπίσκοποι ἀπέκρουσαν διαρρήδην τό ὑπό τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης Ζωσίμου καί τῶν διαδόχων του Βονιφατίου καί Κελεστίνου Α΄ ἀξιούμενον δικαίωμα ὑπάτου δικαστοῦ τῶν Ἐκκλησιῶν τους τό 424. Προηγουμένως, ἡ ἐν Καρθαγένῃ Τοπική Σύνοδος μέ τόν ΛΣΤ΄ (31) Κανόνα της (κατ' ἀρίθμησιν «Πηδαλίου»), ὁ ὁποῖος ἐπαναλαμβάνεται ἀπαραλλάκτως καί μέ τόν ΡΛΔ΄ (129) Κανόνα τῆς ἰδίας Συνόδου ἐνομοθέτησεν: «Ὁμοίως ἤρεσεν, ἵνα οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ διάκονοι καὶ οἱ λοιποὶ κατώτεροι κληρικοί, ἐν αἷς ἔχουσιν αἰτίαις, ἐὰν τὰ δικαστήρια μέμφωνται τῶν ἰδίων ἐπισκόπων, οἱ γείτονες ἐπίσκοποι ἀκροάσωνται αὐτῶν καί, μετὰ συναινέσεως τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, τὰ μεταξὺ αὐτῶν διαθῶσιν οἱ προσκαλούμενοι παρ' αὐτῶν ἐπίσκοποι.

Διό, εἰ καὶ περὶ αὐτῶν ἔκκλητον παρέχειν νομίσωσι, μὴ ἐκκαλέσωνται εἰς τὰ πέραν τῆς θαλάσσης δικαστήρια, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρωτεύοντας τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐπισκόπων πολλάκις ὥρισται.

Οἱ δὲ πρὸς περαματικὰ δικαστήρια διεκκαλούμενοι, παρ᾽ οὐδενὸς ἐν τῇ Ἀφρικῇ δεχθῶσιν κοινωνίαν».

Καί τό ἀπολύτως σημαντικόν εἶναι ὅτι οἱ Κανόνες τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου ἐπεκυρώθησαν ὡρισμένως καί ὀνομαστικῶς ἀπό τόν Β΄ Κανόνα τῆς Ἁγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἁπλῶς δέ ἀπό τόν Α΄ τῆς Δ΄ καί τόν Α΄ τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἑπομένως ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία ἐδέχθη ὅτι τά ὑπό Γ΄, Δ΄ καί Ε΄ Κανόνων τῆς Σαρδικῆς ὁριζόμενα ἀφεώρων εἰδικόν προνόμιον, τό ὁποῖον ἀπενεμήθη εἰς τόν τότε Ὀρθόδοξον Ἐπίσκοπον τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης διά τούς ὑπ᾽ αὐτόν ὑποκειμένους Ἐπισκόπους καί μόνον καί ὄχι ἀνάθεσις ὑπερτάτης ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας εἰς αὐτόν.

Σχετικῶς ὁ Ζωναρᾶς λέγει: «Οὔτε οὖν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἐστίν ὁ Κανών, οὔτε πάσας τάς ἐκκλήτους ἀνατίθησιν αὐτῷ ἀλλά τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ» (Σ.Γ.241), ὁ δέ Βαλσαμών ἀναφέρει: «εἰδικόν γάρ ἐστί τοῦτο εἰς τάς ἐκκλησιαστικάς ὑποθέσεις τοῦ Πάπα καί κρατεῖν ὀφείλει ἔνθα ἐξεφωνήθη» (Σ.Γ.239).

Συνεπῶς ἡ ἀπαίτησις τοῦ τότε Ὀρθοδόξου Ἐπισκόπου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης διά προνόμιον ὑπερτάτης ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας ἀπερρίφθη ὑπό τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἔγιναν δεκταί αἱ κανονικαί διατάξεις τῆς Συνόδου τῆς Καρθαγένης διά τῆς Ἁγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὅτι θά ἀφορίζωνται οἱ Κληρικοί ἑτέρου ἐκκλησιαστικοῦ κλίματος, οἱ ὁποῖοι θά ἐκκαλοῦν ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης τάς ὑποθέσεις των.

Εἰς τήν Ὀρθόδοξον Καθολικήν Ἐκκλησίαν ἐπί τῇ βάσει τῶν Ἱ. Κανόνων Θ΄ καί ΙΖ΄ τῆς Ἁγίας Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οἱ ὁποῖοι διακελεύουν: «Εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας μητροπολίτην, ἐπίσκοπος ἤ κληρικὸς ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω τὸν ἔξαρχον τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω», εἰς προσβολήν δι' ἐκκλήτου δέν ὑπόκειται, δηλ. τυγχάνει ἀνέκκλητος ἐκδοθεῖσα καταδικαστική ἀπόφασις ὑπό τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου, συνελθούσης κατ' ὀρθήν ἐφαρμογήν τοῦ ΚΗ΄Ἀποστολικοῦ Κανόνος καί τοῦ Δ΄ Κανόνος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, ὅπως εἶναι ἡ ὑπό τήν Προεδρίαν τοῦ Ἐξάρχου τῆς Διοικήσεως (τότε) τελοῦσα Γενική Σύνοδος τῶν Μητροπολιτῶν ἤ ἡ (σήμερον) ὑπό τήν Προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου τελοῦσα Σύνοδος τοῦ οἰκείου Πατριαρχικοῦ κλίματος.

Τόσον ὁ Θ΄ ὅσον καί ὁ ΙΖ΄ Ἱ. Κανόνες τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου θέτουν διαζευκτικόν εἰς τήν ἰδίαν κανονικήν πρόβλεψιν διά τόν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως καί τόν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως καί παρέχουν δυνατότητα ἰσοτίμου προσφυγῆς.

Ἐπομένως δέν ἀνιδρύουν οἱ Κανόνες διά τόν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως ὑπερτάτην δικαστικήν ἁρμοδιότητα καί ἕτερον βαθμόν δικαιοδοσίας. Ἔξαρχος δέ τῆς Διοικήσεως σήμερον εἶναι ὁ Πρόεδρος τοῦ οἰκείου Πατριαρχικοῦ κλίματος.

Ὁ Βαλσαμών ἀναφέρει χαρακτηριστικῶς: «Αἱ ψῆφοι τῶν Πατριαρχῶν ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκεινται, Ν ΡΚΓ΄, κβ, Β.Γ.α.λη· «ὁ μακαριώτατος πατριάρχης ἐκείνης τῆς διοικήσεως μεταξύ αὐτῶν ἀκροάσθω, κἀκεῖνα ὁριζέτω ἅτινα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κανόσι, καί τοῖς νόμοις συνᾴδει, οὐδενός μέρους κατά τῆς ψήφου αὐτοῦ ἀντιλέγειν δυναμένου», εἰς δέ τήν «Ἐπαναγωγήν» ΙΑ΄,6(J.G.R. τ Β΄, 260)· «Τό τοῦ Πατριάρχου κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδέ ἀναψηλαφᾶται ὑφ' ἑτέρου, ὡς ἀρχή καί αὐτῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων».

Ὁ Ἱερός καί Μέγας Φώτιος δέ εἰς τά «Νομοκανονικά» του Θ, α΄ (Σ.Α. 169) γράφει: «οὔτε γάρ ἐκκαλοῦντο αἱ τῶν Πατριαρχῶν ψῆφοι». Κατά ταῦτα ἡ δικαστική κρίσις οἱασδήποτε Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κατά τό Κανονικόν μας Δίκαιον τελείαν Σύνοδον καί ἐκφέρεται μετά ἀπό ἐκδίκασιν κανονικῆς ὑποθέσεως τυγχάνει ἀνέκκλητος, δυναμένη μόνον νά ἐκκληθῇ ἐνώπιον Οἰκουμενικῆς Συνόδου (Π. Παναγιωτάκου «Σύστημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, Τό ποινικόν Δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας» σελ. 836 ἐπ., ΑΘΗΝΑΙ 1962).

Ὑπομνηματίζων δέ ὁ θεοφώτιστος Ἅγ. Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης τόν Θ΄ Κανόνα τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἰς τάς σελ. 192-193 «Πηδάλιον» ἐκδ. Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλ. 1998 καί «ἁπαντῶν» εἰς τόν ἐξωμότην καί ἐξουνιτισθέντα Βησσαρίωνα

καί εἰς τούς ὅπως ἀναφέρει Παπιστάς Βίνιον καί Βελαρμῖνον, ἀναφέρεται εἰς τό ζήτημα μέ ἐξαίρετον κανονικήν ἀνάλυσιν λέγων χαρακτηριστικῶς: «Ὅτι μέν γάρ ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ἐνεργεῖν εἰς τάς διοικήσεις καί ἐνορίας τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν, οὔτε εἰς αὐτόν ἐδόθη ἀπό τόν Κανόνα τοῦτον ἡ ἔκκλητος ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ δῆλόν ἐστι ά. διατί ἐν τῇ δ΄. πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι ταύτης Συνόδου ὁ Κων/νουπόλεως Ἀνατόλιος ἐνεργήσας ὑπερόρια, καί λαβών τήν Τύρον ἀπό τόν Ἐπίσκοπόν της Φώτιον καί δούς αὐτήν εἰς τόν Βηρυτοῦ Εὐσέβιον καί καθελών καί ἀφορίσας τόν Φώτιο, ἐμέμφθη καί ἀπό τούς ἄρχοντας καί ἀπό ὅλην τήν Σύνοδον διά τοῦτο.

Καί ἀγκαλά ἐπροφασίσθη πολλά, μέ ὅλον τοῦτο ὅσα ἐκεῖ ἐνήργησεν ἀκυρώθησαν ὑπό τῆς Συνόδου, καί ὁ Φώτιος ἐδικαιώθη, καί τάς ἐπισκοπάς τῆς Τύρου ἔλαβε.

Διό καί ὁ Ἐφέσου Ἰσαάκ ἔλεγεν εἰς Μιχαήλ τόν πρῶτον τῶν Παλαιολόγων, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἐκτείνει τήν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἐπί τά Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς (κατά τόν Παχυμέρην βιβλ. στ’. κεφ. ά)· β’. ὅτι οἱ πολιτικοί καί βασιλικοί νόμοι δέν προσδιορίζουσιν ὅτι ἡ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως μόνον κρίσις καί ἀπόφασις δέν δέχεται ἔκκλητον, ἀλλ΄ ἀορίστως ἑκάστου Πατριάρχου καί τῶν Πατριαρχῶν πληθυντικῶς.

Λέγει γάρ Ἰουστινιανός Νεαρά ρκγ΄, ὁ Πατριάρχης τῆς Διοικήσεως ἐκεῖνα ὁριζέτω, ἅτινα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Κανόσι καί τοῖς νόμοις συνᾴδει, οὐδενός μέρους κατά τῆς ψήφου αὐτοῦ ἀντιλέγειν δυναμένου. Καί ὁ σοφός Λέων ἐν τῷ ά. τίτλ. τῆς νομικῆς αὐτοῦ ἐπιτομῆς, λέγει, τό τοῦ Πατριάρχου κριτήριον ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδέ ἀναψηλαφᾶται ἀπό ἄλλον, ὡς ἀρχή ὤν τῶν ἐκκλησιαστικῶν · ἐξ αὐτοῦ γάρ πάντα τά κριτήρια, καί εἰς αὐτό ἀναλύει.

Καί ὁ Ἰουστινιανός πάλιν βιβλ. γ. κεφ. β. τῆς συναγωγῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὁ ἁρμόδιος Πατριάρχης ἐξετάσει τήν ψῆφον, μή δεδιώς ἔκκλητον, καί βιβλ. ά. τιτλ. δ΄ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαταγῆς, οὐκ ἐκκαλοῦνται αἱ τῶν Πατριαρχῶν ψῆφοι, καί πάλιν βιβλ. ά. τίτλ. δ’. κεφ. κθ΄, κατά τῶν ἀποφάσεων δέ τῶν Πατριαρχῶν, ἐνομοθετήθη ἀπό τούς πρό ἡμῶν Βασιλεῖς νά μή γίνεται ἔκκλητος.

Λοιπόν ἀνίσως κατά τούς Βασιλεῖς τούτους, οἵτινες συμφωνοῦσι μέ τούς ἱερούς Κανόνας, αἱ ψῆφοι τῶν Πατριαρχῶν πάντων δέν δέχονται ἔκκλητον, ἤτοι δέν ἀναβιβάζονται εἰς ἄλλου Πατριάρχου κριτήριον, πῶς ὁ Κωνσταντινουπόλεως δύναται ταύτας νά ἀνακρίνη;

καί ἄν ὁ παρών Κανών τῆς δ΄ ἀλλά καί ὁ ιζ΄ αὐτῆς σκοπόν εἶχε νά ἔχῃ ὁ Κωνσταντινουπόλεως τήν ἔκκλητον τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν, πῶς οἱ Βασιλεῖς ἤθελαν θεσπίσουν ἐκ διαμέτρου ὅλον τό ἐναντίον, εἰς καιρόν ὅπου αὐτοί ἐγίνωσκον

ὅτι οἱ μή συμφωνοῦντες τοῖς Κανόσι πολιτικοί νόμοι μένουσιν ἄκυροι; γ΄. ὅτι, ἄν δώσωμεν κατά τούς ἀνωτέρω Παπιστάς ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως κρίνει τούς Πατριάρχας, καί ἀνακρίνει τάς κρίσεις αὐτῶν, ἐπειδή ὁ Κανών δέν κάμνει ἐξαίρεσιν τίνος καί τίνος Πατριάρχου, ἄρα κρίνει ὁ αὐτός καί ἀνακρινεῖ καί τόν Ρώμης, καί οὕτως ἔσται ὁ Κωνσταντινουπόλεως καί πρῶτος καί ἔσχατος καί κοινός κριτής πάντων τῶν Πατριαρχῶν καί αὐτοῦ τοῦ Πάπα».

Συνεπῶς κανονικόν δικαίωμα ἐπανεξετάσεως τῶν ὑποθέσεων τοῦ Μοναχοῦ Φιλαρέτου (Ντενισένκο), καί τοῦ καθηρῃμένου Πρεσβυτέρου τῆς ἰδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς Νικολάου Μάλετιτς φερομένου ὡς «Μητροπολίτου Μακαρίου», μετά τάς ἀποφάσεις τῆς τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, ἔχει μόνον ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος, ὅπως ἄλλωστε ὁ Σεπτός Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, μέ τό ὑπ’ ἀριθμ. 1203/29.8.1999 Πατριαρχικόν Του Γράμμα πρός τόν Μακαριστόν Πατριάρχην Μόσχας κυρόν Ἀλέξιον ἀποδέχεται γράφων: «Εἰς ἀπάντησιν πρός σχετικόν τηλεγράφημα καί γράμμα τῆς Ὑμετέρας λίαν ἀγαπητῆς καί περισπουδάστου Μακαριότητος, ἐπί τοῦ ἀνακύψαντος προβλήματος ἐν τῇ καθ’Ὑμᾶς ἀδελφῇ Ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρωσσίας, ὅπερ πρόβλημα ὡδήγησε τήν Ἱεράν Σύνοδον αὐτῆς ὅπως προβῇ, δι’οὕς οἶδεν αὕτη λόγους, εἰς τήν καθαίρεσιν τοῦ ἄχρι πρότινος ἐκ τῶν τά πρῶτα φερόντων Συνοδικοῦ μέλους αὐτῆς Μητροπολίτου Κιέβου κυρίου Φιλαρέτου, ἐπιθυμοῦμεν ἵνα γνωρίσωμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Ἀγάπῃ ἀδελφικῶς ὅτι ἡ καθ’ ἡμᾶς Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία ἀναγνωρίζουσα εἰς τό ἀκέραιον τήν ἐπί τοῦ θέματος ἀποκλειστικήν ἁρμοδιότητα τῆς ὑφ’ Ὑμᾶς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἀποδέχεται τά Συνοδικῶς ἀποφασισθέντα περί τοῦ ἐν λόγῳ, μή ἐπιθυμοῦσα τό παράπαν ἵνα παρέξῃ οἱανδήτινα δυσχέρειαν εἰς τήν καθ’ Ὑμᾶς ἀδελφήν Ἐκκλησίαν», ἀναγνωρίζων, ὡς Κανονολόγος, τήν ἀρχήν τῆς ταυτότητος τῶν ποινῶν, γεγονός τό ὁποῖον ἐπανέλαβε καί μετά εἰς τό γράμμα του διά τόν ἀναθεματισμόν τοῦ ἰδίου, τοῦ Φιλαρέτου (Ντενισένκο), (1997) πρὸς τὸν Πατριάρχην Μόσχας: «Λαβόντες γνῶσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ἀνεκοινώσαμεν ταύτην τῇ Ἱεραρχίᾳ τοῦ καθ’ ἡμᾶς Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ προετρεψάμεθα αὐτὴν ὅπως οὐδεμίαν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν ἔχῃ τουντεῦθεν μετὰ τῶν εἰρημένων».

4. Οἱ Ἱ. Κανόνες Θ΄ καί ΙΖ΄ τῆς Ἁγίας Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καθιέρωσαν, ὡς προείπομεν, τόν ἴδιον βαθμόν δωσιδικίας διά τόν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως (σημερινόν Πρόεδρον τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου) καί διά τόν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην-Ἀρχιεπίσκοπον Κων/νουπόλεως καί μέ αὐτήν τήν κανονικήν ρύθμισιν δέν ἀνίδρυσαν μείζονα δικαιοδοσίαν δι’ οὐδένα Πατριαρχικόν Θρόνον.

Συνεπῶς ὁ καταδικασθείς ὑπό τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου δέν ἔχει τό δικαίωμα

προσφυγῆς εἰς ἄλλην Πατριαρχικήν Σύνοδον παρά μόνον εἰς τήν Οἰκουμενικήν Σύνοδον καί ἀκριβῶς αὐτήν τήν ἀρχήν ἐναργέστερον ἐνομοθέτησε ἡ Ἁγία Πενθέκτη Οἰκουμενική Σύνοδος μέ τήν διά τοῦ Β΄ Ἱ. Κανόνος Της ὀνομαστικῶς ἐπικύρωσιν τῶν Κανόνων τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, ἡ ὁποία, ὅπως ἀναφέρεται, ἀπέρριψε τήν ἀπαίτησιν γενικῆς δωσιδικίας τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης καί συνεπῶς κάθε ἑτέρου Πατριάρχου ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄλλωστε, ὁ νεώτερος Ἱ. Κανών, ὁ Β΄ τῆς Ἁγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὡρισμένως ἐκύρωσε τούς Ἱ. Κανόνας τῆς Καρθαγένης καί ὡς νεωτέρα κανονική δικονομική διάταξις τροποποιεῖ κάθε παλαιοτέραν καί κατισχύει αὐτῆς, ὅπως εἰς κάθε δικαιϊκόν σύστημα ἰσχύει καί ὡς καταδεικνύεται ἀπό τήν ἐπί τοῦ ὄρους Ὁμιλίαν τοῦ Κυρίου· «Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως·» (Ματθ. 5,33-34).

Τό προκύπτον συμπέρασμα ἐκ τῆς κανονικῆς αὐτῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ρυθμίσεως διά τήν περίπτωσιν τῆς Οὐκρανίας εἶναι ὅτι ἐσφαλμένως καί ἄνευ κανονικῆς ἁρμοδιότητος καί δωσιδικίας ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξεδίκασε ἐκκλήτους καί ἔκρινε ἐπί τελεσιδίκων κανονικῶν ὑποθέσεων πρώην κληρικῶν ἄλλης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἁρμοδίως κατέχει τούς δικαστικούς φακέλους τῶν ἐν θέματι τιμωρηθέντων Κληρικῶν , τό περιεχόμενον τῶν ὁποίων ἔδει νά ληφθῇ ὑπ'ὄψιν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἁγίας καί Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Συνόδου, ἐπιληφθείσης τῆς Κανονικῆς ὑποθέσεως αὐτῶν ἀναρμοδίως, τροποποιοῦσα καί ἀκυρώνουσα ἀποφάσεις τελείας Πατριαρχικῆς Συνόδου χωρίς σχετικήν κανονικήν ἁρμοδιότητα.

Ἐπομένως αἱ ἀποφάσεις κανονικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν καθῃρημένων, ἀναθεματισμένων καί ἀχειροτονήτων τῶν δύο σχισματικῶν Δομῶν τῆς Οὐκρανίας, αἱ ὁποῖαι προηγήθησαν τῆς χορηγήσεως τοῦ Τόμου τῆς Αὐτοκεφαλίας εἶναι προδήλως ἄκυροι καί συνεπῶς ἡ Ἀπόφασις χορηγήσεως καθεστῶτος Αὐτοκεφαλίας, εἰς ἀνύπαρκτον Κανονικῶς Ἐκκλησίαν, ἀπαρτιζομένην ἀπό λαϊκούς ἐν σχίσματι, ἀποβαίνει καί αὐτή ἄκυρος.

Αὐτά ἀσφαλῶς πρέπει νά καταγνωσθοῦν πλέον ὑπό Πανορθοδόξου Συνόδου, ἡ ὁποία δι'ἐνεργειῶν Ὑμῶν τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων τῶν Ἁγιωτάτων Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν πρός τόν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον, πρέπει τάχιστα νά συνέλθῃ διά νά ἀντιμετωπισθῇ αὐτό τό δυσεπίλυτον ζήτημα, τό ὁποῖον δυστυχῶς οὐδείς θέτει εἰς τήν πραγματικήν κανονικήν του βάσιν καί κυρίως νά ἀντιμετωπισθῇ ὁ μέγιστος κίνδυνος διασπάσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, μέ ἀπροβλέπτους συνεπείας διά τήν εὐστάθειαν τῆς

Ἁγιωτάτης Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Παναγιώτατε καί Μακαριώτατοι ἅγιοι Προκαθήμενοι,

Ταπεινῶς αἰτούμεθα, ὡς μέλη τῆς Πανορθοδόξου Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως σύμπασα ἡ Ὀρθόδοξος Καθολική Ἐκκλησία, συναθροισθησομένη διά τῶν Κανονικῶν Ἐπισκόπων Της ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἐπιληφθῇ ἐν Πανορθοδόξῳ (τό ὀρθότερον ἐν Οἰκουμενικῇ Ἁγίᾳ Συνόδῳ) τοῦ φλέγοντος καί πολυπλόκου ἀπό κανονικῆς καί ἐκκλησιολογικῆς πλευρᾶς ζητήματος τοῦ εἰς οὕς καί δι' οἵου τρόπου δοθέντος Οὐκρανικοῦ Αὐτοκεφάλου, παραθεωρηθείσης τῆς Κανονικῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν Οὐκρανίᾳ καί «ἀποκατασταθέντων», ὡς μή ὤφελε καί ἀναρμοδίως, τῶν σχισματικῶν, καθῃρημένων, ἀναθεματισμένων καί ἀχειροτονήτων «κληρικῶν», συγκροτησάντων τήν νέαν «Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Οὐκρανίας», τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ «πέτραν σκανδάλου» καί ἀναστατώνει τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα τῶν κατά τόπους Ἁγίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν,

Ἐπί δέ τούτοις, ὑποσημειούμενοι εὐλαβῶς, διατελοῦμεν.

Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ

Οἱ Μητροπολῖται

+ Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης ΑΝΔΡΕΑΣ

+ Μητροπολίτης Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ

+ Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

+ Μητροπολίτης Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ΚΟΣΜΑΣ